

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák rendgyményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A költségvetés.

Az országos költségvetésből látjuk azokat a terveket és befektetéseket, amelyeket a kormány a közel jövőben megvalósítani szándékozik. Ebből látjuk azt, hogy mennyivel akarják szaporítani a hadsereget, miféle állami beruházásokat szándékozik az állam a tanügy, az igazságügy terén, miképen akarja a belügyi kormányzati reformokat keresztülvinni, hol és miféle új közlekedési eszközöket szándékozik létesíteni.

A költségvetés tárja az ország elé a kormány jövőre tervezteit, miért is ennek megszavazása mindenkor bizalmi kérdést képez a kormányok számára.

Ezért a költségvetés tárgyalása mindenkor nagy fontossággal bír, nemcsak azért, mert ebben a mai kort mozgó motorikus erő, a pénz szerepel, — sőt csakis ez — de mert sajátlagos államjogi helyzetünkél fogva, ez azon pontok egyike, ahol némi politikai engedményeket lehet kicsikarni, természetesen egész csekély jelentőségűeket, amennyiben azok a belpolitikára vonatkoznak.

A budget parlamenti tárgyalásának nagy jelentősége az, hogy nyilvánossá teszi, illetőleg statisztikailag kimutatja, hogy az állambháztartás egyes ágaira mekkora összegek fordítottak és hogy ezen ágak körében belül ismét, a kisebb osztályok mily anyagi istápolásban részesülnek az állam részéről.

A költségvetés mostani tárgyalásánál de sok szociális reformnak lehetne megadni az anyagi támogatást, lehetővé tenni egyes társadalmi bajoknak az orvoslását.

Vajjon lesz-e tétel, mely a tanárság rég ohajtott és kétségtelenül megérdemelt ohajtásának meg fog felelni; lesz-e tétel, mely a dijakok helyzetén lendít? Ezt ugyan kérdeznem sem kellene, mert hiszen a költségvetés par excellence kellene, hogy magában foglalja azon tételeket, melyek a fentemlített, társadalmi kasztok kívánságainak megfelelőek volnának.

Azonban a költségvetésben mindennél esik inkább szó, mint a fentebb említettekéről.

Pedig de sok helyen, illetőleg az állambháztartás különböző ágainak, de sok egyes alosztályaiban vannak kívánságok, melyek megiszivlelésre méltók, de sok helyen vannak sebeink, melyek nyiltak és azok maradnak még sokáig.

A tanárságot és dijakokat azért említettük fel, mert nem rég napirenden

voltak azok a kívánságok és követelmények, melyek helyzetükön javítani hivatvák; no de még ez a két intézmény az, amely legelső sorban megérdemli a hön ohajtott orvosságot — a fizetésemelést.

Lehetetlen, hogy a mai életviszonyok között, a hallatlan áralakulások közepette e két intézmény katonái megállják helyüket azon fizetési rangfokozat szerint, mely hosszú idővel ezelőtt az életviszonyokat véve alapul — alkottattott.

A belügyi kormányzatnál a városoknak és a törvényhatóságoknak nyújtandó segély felemelése is csak utópia maradt. A városok óriási, Léván 80 %, pótdadó alatt nyögnek, de azért teljesíteniök kell az állam által rájuk ruházott adminisztrációs teendőket. Ha valakire, ugy ezekre nézve áll az a tétel, hogy ingyen munkásai az államnak. A városi tisztviselők számát egyre kell szaporítani, de nem azért, mert a város növekedik, hanem azért, mert az állam egyre több és több ügynek ellátását utalja a városok hatáskörébe, s mégis a dotációt az ügyek szaporodása dacára nem emeli.

Azért a költségvetésben elsősorban gondoskodni kell ezen állapotok lehetőképpen javításáról. Meg kell adni a segítséget ott, ahol az feltétlen szükséges és kevesebbet kell nyújtani luxus-célokra. Az államnak kötelessége a népet, illetve annak segítségre szoruló osztályait istápolni; mert hasznát végeredményben csak az állam látja.

A főgimnáziumi ifjuság játszótérene

Nemrég egy kir. főigazgató középiskolai reformtervezete foglalkoztatta a sajtót, melyben hangosztatván az ifjuság valás-erkölcsi nevelésének intenzívebb érvényesülésének szükségét, azt is mondta, hogy erre a célra első sorban fel kellene használni azokat a lecke-írásokat, melyeket a tanterv a testi nevelésnek szánt.

A főigazgató úr ezzel csak azt árulta el, hogy nem ismeri a testi nevelés világ-szerte tapasztalt neveléstani, különlegesen pedig erkölcsi ödvös hatását, melyet az ifjuságra gyakorol.

A tanuló ifjuságról bebizonyosodott, hogy az az éjszakamerikai Egyesült Államokban és Angliában példás erkölcsű és valásosabb, mint bármely más államban. Ennek oka az, hogy ott a neveléssel késleltetik az ifjak érését, késleltetik azon ösztönök érvénybe jutását, melyek, ha idő előtt fejlődnek ki a fiatal egyénben, annak erkölcsi és testi megrontóivá válnak.

A nevelésnek az ifju érését késleltető legmegbízhatóbb eszköze az észszerű testgyakorlás. Ezt tudomány állapította meg. A modern pedagogia már felismerte és csak az elfogult tudatlanság tagadhatja a testi nevelés értelmi és erkölcsi jelentőségét.

Ma már minden igazi pedagógus tudja, hogy a vallás-erkölcsi nevelés hatásosabb voltára irányuló törekvés a testi nevelésben hatalmas támaszra talál. Hiba volna tehát, ha smazt ennek a háttérbe szorításával akarná valaki előbbre vinni.

Szükségesnek véltem ezeket előre bocsátani, hogy újra jelezsem a testi nevelés nagy nevelő jelentőségét és ezzel kapcsolatban a testi nevelés egyik kellékének, a célszerű játszótérnek elkerülhetetlenül szükséges voltát.

Főgimnáziumunk játszótérének ügye még mindig vsjudóban van. A Pápes-főle telek nem bizonyult alkalmasnak, most a városi homokbánya került felszínre.

Megvallom, hogy én is gondoltam a homokbányára, csakhogy sohsem tartottam azt véglegesen játszótérre alkalmasnak. Mindig úgy képzeltem, hogy addig, míg a város alkalmasabb helyet szerezhet, ideiglenesen ott is lehetne a szabadterei játékot és gyakorlatot üzni — ha a hepe-hupás területet kiegyengetik.

Állandó játszótérül azonban nem ajánlhatnám a homokbányát és pedig gazdasági tekintetből nem.

Mega a telep egyengetése is sokba kerülne, azután védő kerítéssel kellene a banya partoldalait az ifjuság elől elzárni, nehogy egyik-másik pajkos fiut, a tanár figyelmét kijátszva és a laza és meredek partra kapaszkodva, súlyos baleset érje. Ez a kerítés is költséges volna. A homokbányához vezető jelenlegi út poros, máskor kátyus, ezért kívánt a főgimnázium igazgatója a Kákába vezető út felől hozzáférhetést. Ennek az új útnak a létesítése is költséges dolog. Azután, a játszótérre a miniszteri rendelet értelmében s a józan gondolkodás követelményeképen kútnak is kell lennie. Eltekintve attól, hogy egyik-másik gyermek megszomjazik, megtörténhetik, hogy valamelyik eláju, hogy megsérül és sehol egy csepp viz! Annak a kútnak az ásása pedig, ott fönt a komokbányán, nagyon sokba kerül. Végre kell oda valami épület-féle is, melyben felhőszakadásakor meghúzhatják magukat az ifjak, melyben esetleg ruhákat válthatnak, s a játékszereket eltehessek. Ez is pénzbe kerül.

A homokbanya adoptálása tehát annyi költséggel járna, hogy azon a pénzen talán mégis meglehetne a mostani sportteleppel szomszédos területből akár egy egész holdat is szereznem? Ott terep-egyengetésre nincs szükség; oda kerítés nem kell, a város kertésze körülülíthetné a játszótérre a városi faiskolából vett cserjékkel és

fákkal; ott a közelben a sport-egylet kútja és elvígére ott a sport-telepen levő épületek, melyek a sport-egylet engedelmével — azt hiszem — legalább, hogy nem csalódom, az egyesület jóindulatában és nemes gondolkodásában — zivataros időben a megszorult ifjuságnak menhelyül szolgálhatnának.

Elemi iskoláink tanulói is rászorulnak a szabadban való játéokra. Idővel, ha a város módjában lesz, azoknak is lehet ott játszótér-t szerezni. Egy egész kis telep létesülhetne ott, melyen vásár- és ünnepnapon a kereskedő- vagy iparostanoncok játszhatnának, a mi visszatartaná azokat sok minden helytelenségtől, amire az unalmas üdöngés, a naplopás viszi rá a fiatal serdülő egyént.

De, tovább mentem, mint amennyire akartam. Az a távlat, melyet csak vázlatotam, igen szép de aligha fogjuk megvalósulva látni. Azért egyelőre csak a főgimnáziumi játszótér kérdéseink legcélszerűbb és mennél korábbi megoldását ajánlom polgártársaim jóindulatába.

Dr. Karafíath

J u d á s .

A név ritka; de a fogalom, amelyet takar, nagyon sok léleknek a terbe. A békés társadalom legnagyobb ellensége a hitványosság, az elvetemültség, a gerinctelenség, a jellem hiánya uton-útfélen felüti a fejét. Nincs az az ártatlanság, nincs az az érintetlenség, amelyet be ne feketítene, be ne szennyezne a bűnös gyanakodás, a gonosz ármány, a képmutató hízlegés.

Nem új ez emberiség e rákfenéje. Megvolt ez kétezer év előtt is, még régebben is. Az emberiség bölcsőjében már ott ringatták ezt a társadalmi betegséget. Hogy megvolt valamikor, az érintetlenül hagy. Hiszen a műveletlenség, az érdesség, a nyersesség, a nyomorúság melegágya minden károsnak, rossznak, pusztulásnak, penészesnek, korhadásnak, alaktalanságnak. Ámde ma már a kultúra korát éljük. Testi-lelki erőink a műveltség hatása alatt megfino-

modtak. Az ésszerű termékei mérhetetlenek úgy kvantitásában, mint kvalitásában. A tudomány, a művészet csodákat produkál. A technika, a kézügyesség, a finomult ízlés utolérhetetlenek. Ott vagyunk mégis, ahol századok, évezredek előtt voltunk. A virágzó szigetet előlnti az iszap, tanyájukká tesz a férges. Sajnálatos kell megállapítanunk, hogy az ésszerű hatalmas lendületű vívmányai nem ölték ki a gonoszást, csak raffináltabbá tették működésének módját, sineket raktak utjára, hogy gyorsabban haladhasson.

Nyomorult Judások, jaj de hányan vagytok! A katedrákon, a templomokban, a törvényhozáásban, az igazságszolgáltatásban, a pult mellett, a műhelyben, a piacon, nyilvános és kevésbé nyilvános helyeken mennyi befolyásolható, mennyi gerinctelen alak található! Azt hallani, mi van eladó? Azt szeretném tudni, *ma mi nem eladó?* Valamikor az áruló, a rágalmozó *harminc* ezüst pénzt kapott, ami megfelel 66 koronának, ma rágalmozót nem kell pénzen venni, még ráfizet a nyomorult, hogy bűnös szenvedélyének áldozhasson. Sokkal olcsóbban lehet hamis tanukat és hamis esküvőket kapni. A legjelentéktelenebb érdek, sokszor képzelt előny a Judások szemében értékesebb, mint egy ember becsülete, jelleme.

Szeretnék razzitát tartani, hogy együtt lássam a sok salakot, amely arra való, hogy rá tepszessen. Ezek a példányok milyen mélységes undort váltanának ki belőlük. Nem... ne ismerjem meg őket! Hátha hivataltársaimat, jóbarátaimat, jóakaratúmat kellene megvetnem.

Nem így vagyunk-e?

A társadalomnak az akarat-nevelésre sokkal nagyobb gondot kell fordítani. A lelkiismeretet nem szabad az igazságtalanság felforgatója tulasztani. Az arcbröknek nem szabad annyira megvastagodniuk, hogy a szűgyenpir ne legyen képes azokat pirosra festeni a rendelkezésre álló egészséges vérrel. A szívet nemessé tenni, az akaratot kinevelni nem kisebb feladat és kötelesség, mint az ésszerű felvilágosítása. A jellem kialakításának legfontosabb tényezője az akarat-szilárdág megszerzése.

Sem az igazság megismerése, sem az igazság szolgálata kereskedés tárgyát nem képezheti; oly értelemben, hogy pénzért vagy egyéb haszonért az igazság a *hamisság*

legyen, a helyes cselekedet a *helytelen* legyen. *Aki az igazságot áruba bocsájtja, az Judás. Aki erkölcsiségét eladja, az Judás.*

Borzasztó hiba, ha mindennek van ára. Ha az erény, az erkölcs olcsóbb, mint egy kiló borjűhús. Ne gondolja senki, hogy az erkölcsi rendben minden szabad. Nincs igazságszolgáltatás, nincs bünhődés. Hogy másra ne mutassak rá, itt az az örületés sok öngyilkosság.

A szublimátos pohár, a felakasztott zötele, a megszentelt és meg nem szentelt helyeken előzördült lövések mind Judást juttatják eszembe. Judást, akinek égette a tenyerét a bűne ára és öngyilkos lett. Lám, a hitvány ember gyáva is. Szabadulni akar önmagától is.

Vissza a tizparancsolathoz!

— e.

Kulönfélék.

— Az irg. nővérek intézetének kibővítése. Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló intézet a tanulók örvendetes gyarapodása miatt már évekket ezelőtt szűknek bizonyulván, az iskolaszék legutóbb tartott ülésén terbe vette az épületnek olyan módon való kibővítését, hogy ezáltal az elemi leányiskola tulszult osztályai párhuzamos osztályokat, az intézet pedig megfelelő rajz- és tornatermet kapjon. Miután az iskolaszék *Báthy* László prépostnak, az intézet igazgatójának fáradságot nem ismerő, buzgó utjánjárása folytán a terv kiviteléhez megkívántató anyagi eszközöket már megszerzte, — a kibővítés a megvalósítás előtt áll, amennyiben a kész és jóváhagyott tervek szerint rövid idő múlva az intézet tulajdonát képező *Levatic*-féle házban a *Báthy* László-terre ead része a kapuig alapjától kezdve emeletre lesz építve; a Kigó-utcai oldalon pedig a modern tornaterem nyer elhelyezést. Az építkezés mintegy 50 ezer koronába kerül, mely összeget egy jótéő ajándékával, a nővérek tetemes segítségével s az iskolaszék által a kath. hitvekre kivetett és a főgyűházmegyei hatóság által helyben hagyott 30% os hitközségi adóval fogja fedezni az iskolaszék. Az eszközlendő kibővítés most az elemi I., II. osztályban,

T Á R C A .

Ügy szerettünk!

Emlékszel-e most is híven?
Emlékszel a régi dalra,
S régi dalban, régi szivben
Vetőfényes szép napokra?

Egymás lelkét úgy szerettük! . .
Mosolygott az ég felénk
S merre jártunk kéz a kézben,
Virág nyíltott körülöttünk
S tavasz nyíltott a szivünkben!

S multak évek. . . jöttek évek. . .
S gyermeklelkünk messze szálla,
Messze szála. . . s nemsokára:
Csak távolból zengő ének
Lett a multak édes álma.

S hogy ez emlék — röpke bánat —
S messze évek régi álma
A lelkemben fel-feltámad:
Azt a multat visszavárja,
Visszasírja. . . visszavárja.

Sebők János.

L e v é l .

Irma, — az utolsó szavakat intézem magához. A legutolsókat! . . .

Meg tudja érteni, mit tesz ez? . . .

A maga gyermekes lelke telve van még a legbohóbb álmok himporával. Ámódik, mosolyog, nem is tudja, hogy odakint az életben mennyien sírnak. . .

Mert küzdés az élet, örökös küzdés! Micsa még ezt nem tudja, még nem ismeri az életet, ezt a göröngyös sivatagot, és ezért meg tudok magának bocsájtani. . .

C illógó környezetben él. Hódolók álnok serege hymnust zeng léptiről, — és maga halad e hazugságokon, építi álomvilágát. Adja az Isten, hogy ne törje össze a rettenetes ébredés. Ájtászott egy regényt s maga lett a győztes.

Elmesélem:

Volt egy leány és egy férfi. Az ember idős, komoly, — hiányzott belőle az ifjuság bohém vonása, nem tudott a jourok elmés, léha mulattatói hangján se szólni.

Neki sohasem volt gondtalan ifjusága, hogy azt megtanulhatta volna. . . A leány, mégis látszólag a legszivesebben beszélgetett vele. Tetszett a hűségének, hogy egy érett gondolkozású ember emelte álmába, hogy egy öszülő fő leli fel benne elveszett ifjuságának a gyönyörét. . . Kacérkodott vele gyengén, kedvesen. . . Lehet, szeretett is kissé, bár mindenki a legridegebb érdeket suttogetta kedves szavaiba. . .

Port hintett a szemébe, ne lássa, hogy egykor gúnykacaj fogja kisérni legszentebb szavait. S a férfi hitt, remélt, boldog volt.

Áldotta Istenét, ki rátette jószágos, gondviselő kezét. Hisz oly sokat szenvedett, oly sokat küzdött az életért. . . Nyomorult

zsidófiú volt. Az apja rongyokkal házalt. Sok volt a gyerek, — bizony-bizony, alig telt a mindennapi kenyérre is. . . Ő volt a legnagyobb, — az egyedüli, aki gyűlölte azt a kicsinyes környezetet, aki ki akart válni a köznapis környezetből, aki nagyságról, dicsőséges névről álmodozott. . .

A fojtott, dohos levegőjű földes szobákából kiépett a világba, — hogy testet adjon magas álmainak. Tanult kitartó türelemmel, hatalmas ambícióval. . . Nappal az utcán rőtta, járt évekig elnyűtt, kopott ruhában, felrepedezett bőrű cipőben, munkáért, hogy tanulni tudhasson. Él, memóriáért, távol álltak tőle. Neki csak egy álma volt. Mikor kifáradva, elcsigázva pihent, látott egy kedves családi otthonot, meleg, barátságos kandallót — körülötte kedves nőt, arcot és önmagát; mellettük ráncos arcú, jószágos tekintetű ós matronát, az édes anyját, ki könnyezve beszél nekik, hogy az ő fiának mennyit kellett tanulni, mennyit szenvedett, míg ennyire jutott, hogy őt, a gyámoltalan beteg asszonyt, kinek nincs már kivüle senkije; magához vehette. . . Minden levele arról szólt, ha majd megsegíti az Isten. . . ha majd együtt lesznek. . . S a kopott zsidófiú ilyenkor újult kedvvel tanult, ismét dolgozott, küzdött. . .

A barátai, — lenézték; a tanárai se szerették, — de ő nem törődött semmivel, tanult, tanult folyvást. . .

az ovóban és az ismétléő leányiskolában a szorgalmi idő a felsőbb hatóságok hozzájárulásával már husvétkor befejeztetik, hogy ünnepek után az építést azonnal meg lehessen kezdeni. — Az intézet vezetősége — amely városunk ezen kulturintézményének fejlesztése körül már eddig is rendkívül nagy buzgalmat és áldozatkészséget tanusított, — mint értesülünk, — az épületnek még nagyobb szabású kibővítését is tervezi s erre nézve a kath. vallásalephoz fordult támogatásért; ha onnan a kért és remélhető segélyt megkapja, akkor az egész házat emelre építetteti s ezzel megvalósítja a város közönségének az intézethez fűzött más óhajait is.

— **Óragyár Léván.** Városunk egyes köreiben igen üdvös eszme került felszínre, amelynek az a célja, hogy Léván egy óragyár létesíttessék. A polgármester a várost és annak lakosságát érdeklő ezen fontos ügyben ma délután két órára a városház nagytermébe érkekezletet hívott össze, melyen *Falassovsky Ödön* mint szakértő ismerteti fogja a létesítendő óragyár tervezetét és a szükséghez képest a részvénytársaság megalakítására is megtehető az intézkedések. — A terv megvalósítása szempontjából felhívjuk az érdeklődőket, hogy az érkekezleten jelenjenek meg.

— **Eljegyzés.** *Rákossy Márton*, gróf Károlyi Lajos hitbizományi uradalmának merrőke e napokban váltott jegyet Aranyosmaróton dr. *Kiss Mihálynak*, vármegyének arvaszéki elnökének kedves leányával, *Hildával*. — Boldog megelegedést kívánunk az új jegyeseknek.

— **Ismeretterjesztő előadások.** A Kath. Körben múlt vasarnap a francia forradalom befejező része kitűnően sikerült veitett képek kíséretében lett előadva. Ezt követte *Tóth Ilonka* kedves szavalata, ki *Várady Annelin* *Az irgalom* c. költeményét biztos fellepéssel és helyes hangsúllyal adta elő. Végül az est sikerének legelvezetesebb részét *Novotny Margitka* úrleánynak remek zongorajateka kezezte. A bőji idényben tartott érdekes és igen látogatott ismeretterjesztő előadások sorozata a mai estei véget ér. Bemutatóra kerül: *Az élet kenyeré* veitett képekben. Ezenkívül a műkedvelők énekára *Hovan Kálmán* *Esti daldát* éneki el zongorakíséret mellett; *Nyiredy Erzsébet* pedig *Bán Aladár* *Virágvasárnapra* című költeményét fogja elszavalni.

S az utolsó vizgát is kitűntetéssel tette le. . . Mennyi harc volt ennek az árs, mennyi elfojtott könny. . . lenézés. . .

Hisz öbenne mindig csak a megvetet, kapaszkodó zsidót látták, — neki kétszeres szorgalommal kellett jobban tanulni, mint másnak, — mert ő zsidó volt! . .

— Mikor tanulmányait elvegezte, utazni ment. Sokat látott, sokat tanult s mire hazajött, őszbeajló, faradt ember lett, kit mindenki becsült, szeretett, kivel a régi ismerősök sietve fogtak kezét, hogy a multra minél előbb feledés boruljon. . .

Bejutott a társaságba. Az ismert nevű embert mindenütt szívesen fogadták. . .

S megismerkedett egy leánnyal, — a régi, nemes család sarja, előkelő, büszke, a többit már elmondtam. . .

Mikor az az alacsony sorból felküzdött ember oda állt a leány elé; mikor fojtott, remegő hangon mondta el, hogy neki már nincs a világon senkije, csak ő és egy öreg édesanyja, ki messze-messze imádkozik érte, — éreztük, az ő boldogságukért; mikor könnybeborult szemmel sutogta az ő régi álmát, melyben hárman lesznek: ők ketten és az az ősz asszony, kinek számára egy kis szeretetért könyörög: — Nem hitte, hogy oly rettenetes csapás töri le azért a szegény pillanatért, melyben először merete

— **Iparostanoncok munkakiállítására.** A folyó tanév végén az iparostanoncok munkáiból az iparostanonc-iskola felügyelő bizottsága és tantestülete tudvalevőleg kiállítását fog rendezni. Mint értesülünk, iparosaink nagy része a tanoncoknak már rendelkezésére bocsátotta a kiállítandó munkához szükséges anyagot és az iparosok buzdítólag serkentik is a tanoncokat munkák elkészítésében. — Óhajandó, hogy azon iparosok, akik még eddig nem fordítottak kellő figyelmet a kiállításra, szintén adják meg tanoncaiknak az alkalmat és módot, hogy azon részt vehessenek. Keltsék fel és támogassák tanoncaik ambícióját a kiállítás iránt, amely arra van hivatva, hogy az ifjú iparosnemzedéket már most némi önállóságra és nemes versenyre buzdítsa. Első sorban is az iparosok érdeke, hogy a kiállítás méltó bemutatója legyen városunk ipari fejlettségének; de az csak úgy lehetséges, ha iparosaink a kiállítás sikere érdekében az iskolával karöltve támogatják a tanoncokat, akik ezért bizonyára nagy hálával fognak egykor visszaemlékezni tanító-mestereikre.

— **Közgyűlés.** A Barsmegyei Gazdasági Egyesületnek Verebélyen megtartott tavaszi közgyűlése a gazdaságosság nagy érdeklődése mellett folyt le. Targyaltatott a mult évi zárszámadás s a folyó évi költségelirányzat. Az évi kiadás 9748, a bevétel 9890 koronában állapítottat meg. Tenyészarvasmarhák díjazására 2700 korona tett előirányozva, melyből a földmívelésügyi minisztérium 2000 korona segélyt ad. A díjazás Oszlánybar, Garamszentbenedeken, Garamdamáson, Garamszentkereszten és Csiffarón lesz. Az egyedül a földmívelésügyi miniszter anyagi támogatásával a vármegye három községében mintagazdaságot létesít. A szarvasmarha és sertésenyésztés fellendítése érdekében nagyszabású akciókat indított meg az egyesület s a kiszagadák jelentkezése alapján 650 darab tenyésztehenet és 250 darab sertés beszerzését fogja eszközölni. Örömmel konstataható a gazdaságnál, hogy mindjobban felkarolják a szarvasmarha-tenyésztestet, nem riadnak vissza nagyobb penzaidozatoktól sem, csakhogy jó tenyészanyagokat szerezhessenek be, ezen az uton haladva, van remény arra, hogy vármegyénk az állattenyésztés terén rövidesen az elsők között fog állani, különösen a garmmelléki községek rendkívül sokat

hinni, hogy magáért, személyeért szeretik. . .

A lány könnyedén vetette hátra fejét s nyugodt hidegséggel jelentette ki, hogy a felesége lesz, — de az anyját nem akarja, hogy velük legyen, mert az ő családja nagyon előkelő. . .

Nem emlékszik, mit mondott e szókra, csak mióta megszakadt volna benne valami. . .

Azt se tudja, mint ért az utcára, . . . zúgott a feje; lázas volt. . . beteg. . .

Még most is fáj a seb, még nem hegedt be; — de egy ősz édes anyja keze be fogja gyógyítani. . .

Legyen nagyon boldog, én megbocsájtottam! Azt hiszem, nem ismeri az életet, — gyermek még. . .

Majd én könnyögni fogok az Istenhez, hogy szívet adjon Önnek, — hogy ne kelljen könnytelen szemekkel végigjárni azt az utat, az életet, — ahol csak a könny vigasztalhat, ahol csak a zokszó adhat irt a sajtó sebekre. . .

Ferenczy Paula.

haladtak e téren, mi mindenesetre az egyesület buzgó tevékenységét is dicséri. — A közgyűlésen a magyar magtermelési r. t. igazgatója igen érdekes előadást tartott a magtermelésről és a magoknak értékesítéséről. Előadását a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták a jelenvot gazdák s a kisbirtokosok közül többen hajlandónak nyilatkoztak ezen, még ismeretlen jövedelmi forrást gazdaságuk üzemebe beilleszteni, amelytől mi is a legszebb eredményt várjuk.

— **Honvédek esküje.** A honvédségünkhöz gyorlatra bevonult póttartalékosok ma egy hete, délelőtt 10 órakor tették le a szokásos és előirt esküt. Ezt megelőzőleg a honvédek 9 órakor a plébánia templomában szent misét hallgattak. Mise közben *Báthy László* prépost lelkes és szép beszédben figyelmeztet-én őket az eskü szentségére, s haza és király iránt való hűséget kötötte lelkükre. Mise után a laknanyába vonult vissza a honvédség s annak udvarán a tisztikar jelenlétében letette az ünnepélyes esküt.

— **Pedagógusok estéje.** Azon alkalomból, hogy a király *Kriek Jenőt*, tanítóképzőknek paratlan szorgalmu, buzgó s legregibb tanárát igazgatói címmel tüntette ki, — városunk összes tanintézetének tanárai és tanítói e hó 1. én, a Schmidt-féle vendéglőben barátságos és igen kedélyes estét rendeztek és annak keretében ösztönözettel üdvözölték a kiváló pedagógust kiüntetése alkalmából. — Ugy értesülünk, hogy a tanárok és tanítók a közöttük levő jó viszony fenntartása és ápolása érdekében állandósítani akarják a pedagógus-estéket, amelyeken — hónaponként egyszer — a tanügy terén felmerült kérdéseket fogják megvitatni. Örömmel vesztük tudomást pedagógusaink ezen elhatározásáról és hisszük, hogy az esték nemcsak az ő szórakoztatásukra, hanem a város tanügyének javára is fognak szolgálni.

— **Tanfelügyelői látogatások.** Dr. *Czobor Vilmos* vámosladányi esperes, ker. tanfelügyelő e hó 3.-án a helybéli r. kath. elemi leány- és fiúiskolákat, — *Tomcsányi János*, kir. tanfelügyelő pedig e hó 4.-én Nagyodon, Zsemlelén és Nemesorosziban látogatta meg a népiskolákat.

— **Eljegyzés.** *Kalenyák János* gyógyszerész a mult napokban jegyezte el Léván *Honecz József* földbirtokosnak kedves leányát, *Margitot*. — Boldog megelegedést kísérje frigyüket!

— **Ujoncozás.** Vármegyénkben a fősorozás a következő sorrendben lesz megtartva: *Oszlányban* április 20—22.-én, első *Vépy Vognonics Ödör*, orvos dr. *Politzer Miksa*; *Léva* város részére április 24.-én; első *Maliáth István*, alispán, orvos dr. *Medveczky Károly*; *lévai járás* részére április 25—29.-én, első az alispán, orvos dr. *Karafiáth Mária*; *Ujbányán* május 1.-én, első az alispán, orvos dr. *Horváth József*; *Garamszentkereszten* május 3—9.-én, első *Dombay Vilmos*, orvos dr. *Gasparetz Béla*; *Körmöcbányán* május 10.-én, első *Schindler József*, orvos *Lingfelder Adof*; *Aranyosmaróton* május 19—23.-án, első az alispán, orvos dr. *Benkó Lajos*; *Verebélyen* május 24—29.-én, első *Rudnyánszky János*, orvos dr. *Oravecz Kálmán*.

— **Közgyűlés.** A Magyarországi Munkások Rokkanti és Nyugdíj Egyletének 78. lévai fiókjai idei közgyűlését április 17.-én husvét hétfőn délután 3¹/₂ órára tette át, mivel a városháza nagyterme április 9.-én más célra van elfoglalva.

— **Hideg április.** Hirtelen, minden átmenet nélkül állott be március utolsó napjaiban és április első két napján a meleg idő. Amde az utóbbi évek tapasztalatai nyomán pesszimistakusan fogadtuk ezt az abnormis meleget és tartottunk tőle, hogy visszacsúszásban lesz majd részünk, ami be is következett; mert e hó 3.-ika óta hűvöse vált az idő. A meteorologiai jóslatok is kellemetlen megépetéssel ijesztgetnek és a hitelt érdemlő *Meteor* szerint, aki minden hónapra meg szokta jósolni az időjárást, — április hónapjában inkább hideg, mint meleg időjárás jellege fog érvényesülni és 15.-ike táján még erősebb fagyra is lehet kilátásunk,

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Kriszányi Sándor* végzett főgimn. tanulót a helybeli m. kir. adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— **Felrobbant löpormalom.** Besztercebányán a *Dobák*-féle löpörgyártó malom, amely régi jog alapján évenként 300 mássa löpört gyártott a kincstárnak, — e hó 5.-én reggel eddig ismeretlen okból felrobbant, aminek következtében nemcsak a gyár nagy része pusztult el, de az erős robbanás a gyár tulajdonosának, *Dobák Adolfnak* és két munkásának a halálát is okozta.

— **Áthelyezett vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a vármegyénk területén levő *Gelethelek* községben a f. év április hó 17.-ikére eső országos állat- és kirakodóvásár ez évben kivételesen április 18.-ikán tartassék meg.

— **Felvétel a katonaiskolába.** A soproni m. kir. honvédfőreáliskolában és a budapesti m. kir. Ludovika-akadémián az 1911.—1912. tanévre több államköltséges (teljesen díjmentes vagy féltandíjas) továbbá alapítványos és fizetéses hely lesz betöltendő. Ezen helyekre a m. kir. honvédelmi minisztérium pályázatokat hirdet, amelynek feltételei a városi közigazgatási irodában tekintethetők meg.

— **Elkobzott nyomtatványok.** A kivándorlási ügynökségek az utóbbi időben valószínűleg elarasztják Bars, Nyitra, Pozsony és Trencsénvármegyék községeit kivándorlásra csábító nyomtatványokkal. A múlt napokban — mint értesülünk — ifj. *Bajan József* berekáljai lakos címére is érkezett több ilyen csomag nyomtatvány, melyek „Holland Amerika Linie” bécsi ügynökségtől származnak és Amerikába való kivándorlásra csábító tartalmuak. A posta a nyomtatványokat lefoglaltatta. Az aranyosmaróti kir. törvényszék, mint büntető bíróság pedig azoknak elkobzását rendelte el.

— **A táviratok gyorsabb kézbesítése a vidéken.** A kereskedelemügyi miniszter a táviratok és expressz-küldemények gyorsabb kézbesítése érdekében elhatározta, hogy a nem kincstári posta- és távirad-hivataloknak is módot nyújt arra, hogy kézbesítéseiket kedvező részletfizetés mellett kerékpárokkal láthassák el.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Ákúcs Mária* 17 éves leány e hó 3-án reggel 8 óra után a kegyesrendiek templomában a *Mária-oltár* előtt *Floberth*-pisztolyal mellbe lökte magát. A súlyosan megsebesült leányt, aki — mint értesülünk — szerelmi bánatában akart öngyilkos lenni, — még most is ápolják a kórházban.

— **Elgázolás.** E hó 5.-én *Presser Záli* nyúlövölgyi lakosnőt a keramit-útvonalon *András* bori lakos kocsjával elütötte. A nő a kocsi kerekai alá került és súlyosabb beszámítás alá eső testi sérülést szenvedett. A rendőr.ég a vigyázatlanság előidézője ellen a nyomozást megindította.

— **Öngyilkosság.** *Balázs János* 52 éves lévai lakos, aki hosszabb ideig rendőri szolgálatot is teljesített a városnál, e hó 3-án felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka — állítólag — nagyfokú idegesség.

— **Négy lábú csirke.** Ő: nap előtt különös és ritka megiepetés érte városunknak egyik urasszonyát, aki — mint jó gazdasszony — hási szárnyasok tenyésztésével is foglalkozik. A bóbítás kottlós tyukja egy négy lábú csirkét keltett ki. Az apró jószág teljesen ki van fejlődve; fölösleges két végtagja dacára elég ügyesen jár és jóízűen fogyasztja az eleséget.

— **Díjmentes távirat a vasuton.** Sohan nem tudják, hogy a vasuti állomásokon felejtett tárgyakért a következő állomásokon a kárt szenvedett az elvesztett tárgyakért díjmentesen táviratozhatik a lezállási állomáson a forgalmi szolgálatot teljesítő hivatalnak, ha a fél jelentkesik: köteles jegyzőkönyvet felvenni az elvesztett tárgyról s távirat útján intézkedni annak visszaszerzése érdekében.

— **Vásár.** Léván a folyó évi apr. hó 3-án megtartott országos állatvásárra felhajtott szarvasmarha 2188 drb; ló: 2373 drb; sertés: 286 drb; kecske: 11 drb; számár: 3 drb; összesen: 4861 drb. Ezek-

ből eladatott szarvasmarha: 815 drb; ló: 473 drb; sertés: 126 drb; kecske: 3 drb; számár: 3 drb; összesen: 1420 drb.

Női kalapok, kizárólag divatos, a legkényesebb izlések megfelelők nagy vásártételekben, olcsó árban, csak *Pintér Józsa* divattermében Léva, Batti-úca (B u m. há.)

Zálogházi árverés. *Taub Lipót* utózálogházában a nyilv. árverés április hó 11.-én lesz megtartva.

Triestzi általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10, és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) a legnagyobb, legbiztosabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, úveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset és szavatossági biztosításokat az *Előő* o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint keszegési és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára.

A lévai főügynökség, Frommer Mór.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

Boldogult *Mitschke József* bádogos, a Kath. Körnek volt tagja, végrendeletileg ötven koronát hagyományozott a Kör céljaira. A jólelkű adományért ez uton is halás köszönetét nyilvánítja

Léva 1911. apr. 5.

a választmány.

A József kir. herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlése. Az Augustus kir. hercegnő és József kir. herceg vednökege alatt álló József kir. herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlést Budapesten május 7.-én tartja meg. A közgyűlésre az egyesület tagjai és azok, kik április 23-ig tagokul belépnek, a *Budapestre való utazásra és visszautazásra féláru vasuti kedvezményben részesülnek.* Felkerem a helyi bizottság t. tagjait, sziveskedjenek velem április 16-ig tudatni, hogy közgyűlésünkön részt vesznek-e hogy Budapesten az egyesület központi irodájában a vasuti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassanak.

Dr. Frommer Ignác

a József kir. herceg szanatorium Egyesület lévai bizottságának elnöke.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. évi március hó 18-án tartott 79-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1910. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1910. december 31-én érvényben volt *életbiztosítási tőkösszegek* 1,106,056,556 korona es 66 fillert tettek ki es az év folyamán bevett díjak 48,345,893 és 37 fillerre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23,140,354 korona 72 fillérrel 327,285,232 korona 15 fillérre emelkedett. Az életbiztosítónak osztalékalapja 6. 348,761 korona 59 fillert tesz ki, A társbiztosítási ágban, beleértve a tükörűveg biztosítás, a díjbevetel 17.126,548, 785 korona biztosítási összeg után 29,243, 814 korona 26 fillér volt, miből 10,304,631 korona 19 filler viszontbiztosításra fordított, ugy, hogy a tiszta díjbevetel 18,939,

123 korona 07 fillerre rugott és ez összegből 13,669, 865 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 137, 113,154 korona 31 fillér. A batörésbiztosítási ágban a a díjbevetel 1,331,117 korona 55 fillerre rugott, miből levonván a viszontbiztosítás, a tiszta díjbevetel 713,530 korona 19 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevetel kitett 4,562,716 korona 13 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,124,976 korona 18 fillerre rugott, Kérvet a társaság 1910.-ben 40,729,844 korona 11 fillért es alap tása óta 1,018,074,811 kor. 43 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 201,616,256 kor. 21 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26,304,585 korona 84 fillerre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai áttalással együtt 17,977,207 kor. 12 fillerre rug, továbbá felemítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai áttalással 1,867,378 korona 72 fillért tesz ki. Részvényenkent 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai áttalások folytán 366,829,741 korona 68 fillérről 392,746,965 korona 47 fillerre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Igatlanok és jezaioq kövelelések 84,633,138 korona 94 filler. 2. Életbiztosítási költségekre adott kölcsönök 32,702,122 korona 48 fillér. 3. Lsteteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4,350,786 korona 18 fillér. 4. Értékpapírok 255,330,660 korona 59 filler. 5. Követelések államonál és tartományoknál 9,318,772 korona 15 filler. 6. Tárcs váltók 601,760 korona 78 filler. 7. Keszegési és az iutezti kövelelése a hitelezők köveleléseinek levonásával 5,809,784 korona 35 filler. Összesen 392,746,965 korona 47 filler. Ezen értékekből 80 millió k. magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leanyintzete, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapesten a keszegési és óvadék- valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülömben a versenylovak, telivérek es más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Tanügy.

Pályázat.

A lévai m. kir. állami tanítóképző-intézet az I. osztályba a jövő 1911—12. tanévre 40 növendéket vesz fel. De felvesz az intézet a felsőbb osztályokba más intézetből is jó magaviseletű es legalább jeles előmenetelű növendékeket.

Jó magaviseletű es megfelelő előmenetelű növendékek számára a nm. vall. és közközt. miniszter ur a következő kedvezményeket nyújtva, megpedig mind a negy osztályban.

1. *Teljes ingyenes helyeket,* melyek állnak ingyenes-otkezésből s havi 10 kor. lakaspénzkezeléséből, melyért a növendék lakason teüül tisztozást es mosást is kap.

2. *Féldíjas helyeket,* melyek azzal a kedvezményei vannak összekötve, hogy évi 140 kor. ellátási díj es évi 50 kor. lakaspénz befizetése ellenében a növendék teljes ellátást nyer, mert az enálai kötszsg telet az állam viseli.

3. *Havi 14 koronás ösztöndíjas helyeket*

4. *Teljes fizető,* azaz évi 280 kor. etke. zési es évi 100 kor. lakásdíj befizetésére-összekötött helyeket.

5. Tiszteességes ellátásról annak is gondoskodik az igazgatóság, akit a miniszter ur minden kedvezmény nélkül *bejárónak* vett fel. Az ellátás díja itt is évi 280+100 =380 korona.

A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. Az I. osztályba felvesz az intézet oly építési és egészséges növendékeket, akik életük 14-ik évét már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s a polgári vagy középiskola IV-ik osztályát sikeresen bevégezték.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és sajátkezűleg irt folyamodvány a nagymélt. vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz címezendő, de a tanítóképző intézeti igazgatóságához küldendő. A folyamodvány mellékletei: a) születési bizonyítvány; b) iskolai bizonyítvány a múlt iskolai évről s ha a tanuló még iskolába jár, az első félévi értesítő a jelen iskolai évről; c) orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a tanítói pályára alkalmas, ép, egészséges; továbbá d) ujrasi bizonyítvány; e) hiteles közsegi bizonyítvány a szülők és folyamodó vagyonai állapotáról, a családfő polgári állásának, évi jövedelmének és a szülői gondozás alatt álló koraalkorú gyermekek számának, nevének és életkorának feltüntetésével; f) ha a folyamodó már nem jár iskolába; erkolcsi bizonyítvány; g) ha a folyamodó még tanul, akkor utolsó évi bizonyítványát legkésőbb július hó 1-ig tartozik pótiólag beküldeni. E bizonyítvány nélkül a folyamodó tekintetbe nem vehető. A folyamodás eredményéről a tanulók hozzátartozóit augusztus hó második felében hivatalosan értesíti az igazgató, éppen ezért a folyamodó pontos címét, ahová az értesítést várja, lakóhelyének (vármegye, u. p.) megje ölesével írja a folyamodvány külsőlapjára. A felvétel azonban csak akkor válik eredményessé, ha a felvett növendéknek zenei hallás s testi állapota megvizsgálatván, az kifügés alá nem esik.

A felvett és beiratkozott növendék köteles magát a beiratástól számított 8 nap alatt a seüskéges tankönyvekk és tanszerekkel ellátni.

Régi könyvek eladása és vétele egészségi okokból tilos.

Lévan, 1911. évi március hó 30.-án.

Köveskúti Jenő.
áll. tanítóképző int. igazgató.

Hivatalos közlemény.

2451/1911. szám.

Értesítés.

Tervebe vettük, hogy Léván, ingaóra gyárat állítsunk, e tárgyban folyó 1911. évi április hó 9-én vasárnap délután 2 óra kor — a városház közgyűlési teremben — értekezlet fog tartatni, — melyen Palasovszky Ödön ur mint szakértő ismertetni fogja a tervezetet s a részvénytársaság megalakítására az előleges intézkedések meg-tétetnek.

A város és népe érdekeit szívükön viselő érdeklődőket az értekezletre tisztelettel meghívom.

Léva, 1911. április hó 7-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1911. évi apr. hó 2-től 1911. évi április hó 8-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Lukács Pál Krumpla Anna Horvath Vilmos Szabó K. Jonas Mária Uarik Sándor Németh E.	fiu leány leány fiu	József Juliana halva szül. Géza

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Majoros János	48 év	Tüdővész
Baiás József	5 év	öngyilkosság
Spitzer Rozsó	36 év	Vesegyulladás

Lévai piaciárak

Fovatvezető: Kócsa József rendőrkapitány

Buza m.-mássanként 21 kor. 60 fill. —
21 kor. *80 Kétszeres 17 kor. — fill. 17
kor. 80 fill. — Rozs 15 kor. 40 fill. 15 kor.
60 fill. — Arp 17 kor. 60 fill. 17 kor.
80 fill. Zab 16 kor. 60 fill. 17 kor. 50 fill.
Kukorica 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill.
— Lencse 21 kor. — fill. 21 kor. 40 fill. —
Bab 18 kor 40 fill. 18 kor. — fill 80 Kó-
les 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Nyilttér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziser mindzoknak, kik emésztés zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítmény it.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító bedörzsolés, fő és erősítő elismert, régi jóhírnevű háziser szagattas és hűléből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchbuen 9.

Árverés.

Az irgalmas nővérek intézetének egy része lebontás alá kerülvén, a lebontandó épület ajtóit, ablakai, kályhái, tetőzete (gerendák, zsindely) és padlóit ma délután 4 órakor a helyszínén nyilvános árverésen el-fognak adatni.

Eladó. Különleges csemege és bor fajjal kiültetett — jó természetű levő Forgács-fele szőlő, egészben vagy két részre osztva, egy 4 szobás és egy a szoba, konyha, éleškamra, zártfolyosó, prés-ház, jó pince és külön gyümölcsös udvarból álló lakással.

Kiadó lakás.

3 szobából és mellékhelyiségek-ből álló szép utczaai lakás kiadó. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Eladó ház.

Kossuth-Lajos utcában a Szilaveczy-féle ház 30.000 koronáért eladó. 10.000 koronával megsze-rezhető. Bővebbet Szilaveczy Flórián Ujpest Usz-utca 91 szám.

AZ OLLA szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ára tucatanként 4.—, 6.—, 8.—, és 10. korona

"OLLA" GUMMI
különlegesség. A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező GUMMI

Az „OLLA” több mint 200 orvos által le-gyegbizhatóbbnak va-ajánl va. Kapható az ország minden gyógyszerárcaan és jobb drogeriákban.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csaki OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyeb. értékű silány utánczatot mint „ép, oly jót” felcícsérni. Az elárusító helyek kimutatódsát. Árjegyzéket és eredeti propaganda reikdmot ingyen küld az „OLLA” gummigyár Wien, H.437 Fraterstrasse 57. Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában.

Házhelyek eladó

a Barsi- és Perec-utcában. A házhelyek a legeségesebb helyen olcsó áron kaphatók. □-ölenként 6—12 kor. Értekezni lehet a Lévai Keresztény Munkásegysület elnö-kével.

Szklénó fürdőn eladó.

Ezelőtt négy évvel épült, cseréppel fedett, igen csinos családi ház 2 szobával, verandával, előszobával és mellékhelyiségek-kel, 630 négyyszögöles kerttel, 10.000 koronáért. Bővebbet tudat a „Magyar Mező-gazdasági Szakiroda” Budapest, Andrassy ut 2.

Köhögés

rekedtség, katarat és elnyálkodá-görcs- és höghurut ellen ne vásá-
= roljon mást, mint a finomizú =

Kaiser-féle **Mell Caramellet**
a „Három fenyő“-vel

5900 drb. orvosok és magáno-soktól származó bizonyít-vány igazoija a biztos eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Burda Karoly, dr. Flittner Jenő, Göllner Béla gyógyszerárában Besz-tercebányán, Jeszenszky Ervin gyógyszerárában Trsztenán, Weiss Conrad Gusztáv gyógyszerárában Gyerván és Knapp Ignác gyógyszer-árában Léván.

SZŐLŐOLTIVÁNYOK.

Huszköt legjobb bor és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők. Európában a legkorábban erő fajszió, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

Piros Delaware

Negyen hektoliter terem holdanként, melyért írásban jótállok. Elgyökerezettve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellé-keltetik minden küldeményhez. Május végén is ültethető. —cBővebb leírát, szmes képeket és árjegyzéket ingyen küld :

Nagy Gábor, Kóly

(Bihar m.) pósta, távirda és telefon állomás.

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél, oszúknál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

KALMAR és ENGEL

Motor és Gépgyár, Budapest.

V. rósi raktár és iroda:

V. Lipót Körút 22.

Gyár:

VI. Úteg-utca 19

Világírás!

Eredeti!

„Benz“

Szivógázmotor telep. — A jelenkor legelőcsöb b izem „Benz“ nyersolaj motor.

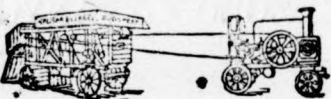
DIESEL

RENDSZER

Ellismert legjobb gyártmány.

Átállnia benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Kétszög vetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó ház és szőlő. Léván a Galamb-utca 2. számú emeletes bérház, valamint a Kereszthegyen a volt Galamb-utca szőlő hájlékával együtt szabadkézből eladó. Az ügyletre nézve értekezzen **Farkas Orbán** bir. irodatisztával.

CAMPOLIN

az ezidőszerint legjobbnak elismert vízhatlan bőrkenőcs.

Minden bőrneműre u. m.: cipő, szíjjak, lószerszámok stb. kitűnő eredménytel használható.

A bőr puhává, simulékonnyá és teljesen vízhatlanná teszi.

Használatban nagyon takarékos, mert egyszeri bekenéssel a bőr mű 3 hétre is teljesen vízhatlanná lesz.

Próbadoz: 60 fill. Elsőrangú referenciák: beküldése után árjegyzék kívánatra helyegben. ingyér.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcs gyár Oroszka.
(Bars m.)

Tisztítsd csak

Globus

Fém tisztítókivonattal

a világ legjobb fém tisztítószeré

Ajánljuk nagy raktárunkat valódi husvétii prágai **sonkák**ból, valamint a nagy hétben friss élő **Dunai és Balatoni halak**ból.

Továbbá nagy választék remek kivitelű **selyem és massé tojásokban**, banbonierek és finom cukorkákban.

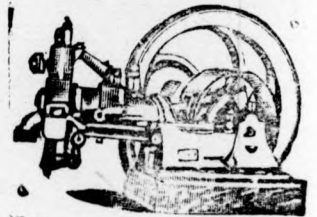
Husvétii sonka kilója 260 fillér.

Tisztelettel

Engel József és fia.

Drezdai Motorgyár részv. társ.

Németország egyik legrégebb és legragyobb motorgyára.

Szállít s akkórökbén elismert leg öbb gyártmányú

Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petróleum-motorekat és locomobilákat valamint szivógáz-motorekat

meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezé-képviselet:

Gellért Ignác és Társa

Eudrpest, Terev körút 41.

Telefon 12-91.

Legmészsbbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek

Kézimunka!

Előnyomda!

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a m. t. Hölgyközönséget, hogy újonnan brendezett női- és uridivatáru üzletembe a

kézimunka cikket bevezettem és egy modern himzönyomdát beszereztem.

Raktáron tartok Smyrna, gobelin, madeira, congró, filet stb. munkákat megkezdve, vagy csak előrajzolva és az ezekhez szükséges összes hozzávaló pamut, selyem és himzőaranyakat.

Uri divatkülönlegességek, nyakkendő, ing, gallér, kézelő, bot, sapka stb. Angol zepbir ingek mérték szerint készülnek.

Amidőn a m. t. hölgyközönség szives figyelmét a fentemlitett cikkekre felhívom, vagyok magamat is további jóindulatába ajánlvá

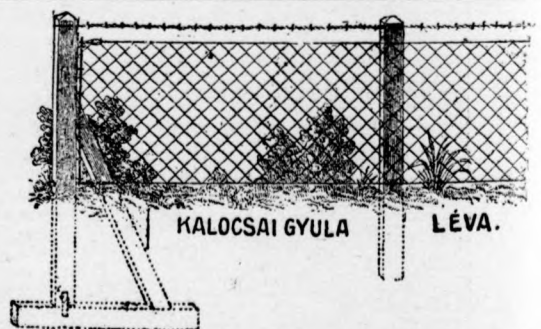
kiváló tisztelettel

Szilárd József.

Kalocsay Gyula

szita-, rosta- és sodrony-kerítés készítő

== Léván. ==

KALOCSAI GYULA

LÉVA.

Elvállal: sodrony-kerítések, temető, sétányok, faiskolák, sírkerítések, kavics és homok áthányók és egyéb gazdasági területek bekerítését, ugyancsak mindenemű e szakmába vágó munkák és javítások jutányos áron.

Csődtömegeladás.

Vagyonbukott Csillag (Stern) Lajos. lévai divatárúhereskedő csődtömegéhez tartozó, a csődleltárban 80—101 tételek alatt felvett 15.099 kor. 98 fill. beszerzési és 10.510 kor. 67 fill. becsértékű rőfös-, divat-, rövid- és hasonnemű áruk és sarkosoruk a csődválasztmány határozata folytán egészben zárajánlati árverés útján eladtnak.

A venni szándékozók felbivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlatukat 1000 kor. azaz ezer korona bánatpénzzel ellátva f. 1911. évi április hó 25 napjának d. e. 12 órájáig alulírt csődtömeg gondnok kezébe adják be.

A vételi ajánlatok felett a csődválasztmány 1911 évi április 25 napjának d. u. 3 órájkor megtartandó ülésében határoz. A választmány a beérkezett ajánlatokhoz kötve egyáltalán nincs és amennyiben megfelelő ajánlat nem tétetnék, fentartja magának a jogot arra, hogy újabb árverést rendeljen vagy az értékesítés más módját határozza el.

A csődtömeg sem az áruk mennyiségeért, sem minőségéért nem vállal szavatosságot.

Azen ajánlattevő, kinek az ajánlata elfogadtatik, köteles a vételárat és a III. foku vételi illetéket azonnal lefizetni, és a megvett árukat 48 órán belül átvenni.

Az eladá-ra kerülő áruk a tömeg gondnok közbenjöttével bármely napon d. n. 3—5 óra között megtekinthetők.

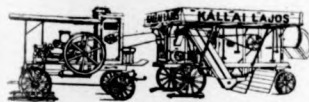
Léván, 1911. évi április hó 2.-án.

Dr. Steiner Oszkár

csődtömeg gondnok.

Névjegyek legdiszesebb kivitelben készítettnek
Meghívók **Nyitrai és Tarsa r. t.**
Eljegyzési kártyák könyvnyomdájában, — Léván.

„A köztudatba ment át“, hogycsakis
KALLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI. Gyar-u. 28. szállítja teljes jótállás mellett a leghirveveseb motorcséplőket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár.

Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevű cégekkel.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára **L É V Á N.** — Telefon szám: 33
 Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. **BOFHERR** és **SCHBRANTZ**-féle gőzcséplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közörség figyelmét, hogy **VIII. József-körut 28. sz. (Békkocsi-utca sarok)**, valamint **IV. kerület, ferenciek tere 1. szám Királyi bérpalota**) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakkbizottság által felülvizsgált butorokból áll, teljes laksberendezéseket művészeti tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatárú- és vasnagyszereskedése

Alapított 1881.

→ → L É V Á . ← ←

Telefon szám 14.

Ajánljuk mindennemű fűszer- és csemegeárúinkat naponta friss felvágottakat és prágai sonkát.

Állandó nagy raktárunkat közvetlenül importált kávék valódi orosz teak, és angol

rumokból.

Teasütemények likőrök, cognacok, pezsgők, cukorkák és déli gyümölcsök legjobb minőségben.

Állandó raktár vadászati cikkekben és fegyverekben. Diszkoszorúk és koporsók gyári áron.

Gyári raktárt tartunk a legégszesebb és legtartósabb tiszta alumínium és valódi nickel főzőedényekből, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekkel.

Takarektűzhelyek, folyton égő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz- és szénvasalók, gyors forralók, kávé- és tea főzők, húsvágó gépek, konyhamérlegek stb., legjutányosabb árakon.

Varrógépek

5 évi jótállásra.

M e g h i v ó.

A Lévai kerületi munkásbiztosító pénztárnak

1911. évi április hó 17-én délután 3 órakor

a városi székház közgyűlési nagytermében megtartandó

IV. évi rendes közgyűlésére.

Megjegyezzvén, hogy amennyiben a közgyűlési kiküldöttek a mai napon határozatképes számban meg nem jelennének a közgyűlés folyó évi ápril hó 23. ugyanazon órában és helyen a megjelenők számára való tekintet nélkül fog megtartatni.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó a közgyűlés szabályszerű egybehívásának igazolása és határozatképességének megállapítása.

2. A jegyzőkönyv vezetőjének és hitelesítőinek kijelölése.

3. Az igazgatóság és felügy. bizottság jelentésének előterjesztése az 1910. évi zárszámadás és mérlegnek megvizsgálása s a felmentvény iránti határozat.

4. Az 1909. év végével mutatkozó kezelési felesleg-

Kelt Léván, 1911. évi március hó 20-án.

ENGEL ZSIGMOND

elnök.

KOMZSIK LAJOS

igazgató.

Jegyzet. Felkéretnek a közgyűlési kiküldöttek, hogy igazolványukat személy azonosságuk megállapítása céljából okvetlen magukkal hozni sziveskedjenek.

Vagyon

Vagyonmérleg 1910. december hó 31-én.

Téher.

10	Felszámolt kerületi pénztár vagyona	2625	05	10	Felszámolt kerületi pénztár vagyona	2625	05
2	Pénztár	1042	60	6	Országos pénztár folyó számla	3342	84
6	Leltár	256	20	10	Felszámolt kerületi betegsegélyző pénz.	724	02
34	M. kir postatakarékpénztár	2224	67	18	Tiszti biztosíték (cautio)	10153	14
38	Igazolvány díj	280	80	42	Hitelezők	1380	—
37	Baleseti munkaadók	4749	49	26	Kétes járulék tartalék	520	31
25	Takarékbetét	1380	—	28	Országos pénztár baleset számlája	4749	49
40	Munkaadók	15103	43	30	Külön segély alap	242	47
43	Baleseti ideiglenes járulék	25	90	33	Leltár tartalék alap	48	67
42	Adósok	186	75		Egyenleg mint kezelési felesleg :	4088	90
		27874	89			27874	89

Veszteség.

Eredményszámla 1910. december hó 31-én.

Nyeresség.

7	Leltár leírás	23	05	17	Tagdíj járulék	41584	44
8	Orvosi költség	7642	26	22	Különléte bevételek	786	22
9	Gyógyellátás	9442	91	46	Megtérítések	927	25
11	Kórházi költség	2541	93				
35	Táppénz	11246	26				
20	Temetkezési költség	560	—				
21	Szülésznői díj	22	—				
24	Fürdő és szanatorium költség	190	80				
41	Kezelési költség	7539	80				
	Egyenleg mint felesleg :	4088	90				
		43297	91			43297	91

Kelt Léván, 1910. évi december hó 31-én.

ENGEL ZSIGMOND
elnök.

FRASCH JÓZSEF
pénztárnok.

KOMZSIK LAJOS
igazgató.

TOÓTH KÁLMÁN
ellenőr.

MADARÁSZ ÖDÖN
könyvelő

Megvizsgáltuk a fő- és segéd-könyvekkel mindenben egyezik.

HOCHBERGER JÓZSEF
f. b. tag.

SELLINGER FERENCZ
f. b. tag.

SZENES IGNÁCZ
f. b. elnök.

BLUMENTHÁL JÓNÁS
f. b. tag.

KOPERNICZKY KORNÉL
f. b. tag.